

«OLERTI EGUNA»

Ogetaz urteak joanak dira jai au, beti pozik, ospatuz goa-
nala emen Larrako txoko onetan. Guztiz olerkitsuak doguz
toki au eta inguruak, ezta beraz iñoz gogaitu barik urte-
mordoa dala asiari jarraitzea.

Euskal olerkari ta bertsolaririk geienak ementxe izan
dugu alkar aurkitze alaikorra, azaroaren azkenetako egun
tabari ta ondoren aundiko baten, Kristo Erregeren egunez
ain zuzen be. Ementxe artu izan dabe neurtizlari askok eta
askok arnasa barria euren lanean aspertu barik aurrera egi-
teko, Lan txalogarria izan da, beraz, alkarren leian egin izan
doguna.

Gaur ostera zoritxar neste askoren mende jausiak garea-
lariak, aspertu egin gareala dirudi solo onetako saillean, ez
gara beintzat antxiña bateko garrez olerki-soloan sariatzen.
«Olerti» aldizkari txanbeliña ixil-azoa izan zan orain amaika
urte; gerora, ak eta onek poesi-liburu batzuk argitara izan
dabez, baiña urritasun ikaragarrian damurik. Eta egoera or-
tan gagoz, benetako urritasunean, norbaitek dabillela za-
palduta erdi-illik datzan ar kaskarraren pareko. Noiz jagiko
ete? Eta ibilli?

Gure erria, ainbat gauzari bultz-eragiteko abagune onean,
illik dago, besoak lurrerantz ditularik. Ez leuke olan izan

bear; gorantza jaso bear leukez, maats aienezko txoria be
zela, Mois'ek Sinai tontorrean legez, eskari beroan. Lan
gagozanean batez be goratu bear doguz biotz-adimenak. No
rengana etc? Or gabiltz, berezko sentipenen kontra, Jainko
gandik igeska; baiña gure indarrak, lurrez astun, eztira
aundirik berez. Beraz, zergaitik ez gorantza jaso geure
biotzak?

Lotsa etc gara jokabide ortarako? Etziran lotsa, begi
goi jarteko, erri askatzaille asko. Dabid etzan lotsa, etzan
lotsa Rizal, etzan lotsa Arana Goiri.

Poeta aundiak beti izan yatzuz Jainko-zale. Bera bait da
ideia, sentipen eta zer garai guztien iturburu. Bizia ta artez
mailla bat-berean erabilli izan dabez olerkari askok. Ederra
ta oitura, erritarren morala, mailla berean. «Ez dago ederrik
moral gabe, iñohan Biktor Cousin'ek, ezta moralik ere egirk
gabe». Eta J. B. Yeatz irlandar erri-olerkariak, begiak goizi
tuela idatzita itxi euskun: «Aita da egiazkoa, eta Aitak sortu
daroa Ona, ots, Morala, ta au Semeari dagokiona da, eta
Onegandik dator Ederra, eta onek bere aldetik Espiritu
Santua antzezten».

Ba-dogu oindiño ikasbide oberik. Jar begiak Rabindra
nath Tagore, indiar olerkari gurenarengan. Erlujosoa guntz
Kristoren irakatsiak egiazki zoratu eragin eutsona. Erriz errí
ibilli zan gaztetan, egiaren billa; bidazti ta olerkari beti.
Ibillaren ibilliz, jakiña, aren arima gero ta zabalago, jaki
tunago, zoliago egiñik joian. Eta itxi euskuzan poemak zora
mena darioela daukaguz.

India'n zein dabil begi-zorrotz. Ona ta ederra nai ditu
bere erriarentzat. Ederra ikusten dau inguruan, guri-guri. Eta
goiz batean, biran daukana ikusiz, uste dau, egiaz uste gero,
bera dala ortarako deitua, «argi ori beretarra emon-azteko
poesi-munduko ikuskizun orixe, bere arima ta irudimena ixio
tuko ditun sugarra. India osoa argituko dauana nimbait». Bere
buru-jabe izan nai dau India'k, baiña Inglaterra'ren agintz
zigorpean urte asko daroaz...

Oso berezia da R. Tagore; txukuna, jantzí-jantzia; aberatsa
ta mistikua. Asko idatzi eban, bere idaz-tankera sorturik. Sugar

baran India'ren biotzcan dardar. Olerkari da, baiña ez errazoi
barik; ulertzen dau ak, eta ondo ulertu be, olerkiaren in
darru baliotsua dala erriaren askatasuna lortzeko. Ez dau
ulturk ateratzen, baiña idatzi bai, ixillik eta ekiñean. Eta
Goikoari laguntza eskatuz.

Jarrak, ixil eta iraunkor, mezu bat bialtzen diardue. Zer-
rik ez orobat gure bertsolariak, eta olerkariak? Geure
xillean eta eroopen aundikoan, on-iturri izan geintez
izik ez izan oster?

Asmo oro barnean darabilgula, ospatuko dogu aurtengo
«Eguna». Olan egin izan da beste urteetan, naiznoz
ta lan-gogoz.

Konkurtzorako lanak eta baldintzak, baita egun ortako
—zaroaren 22'ko— egitaraua be beste urteetan lakoxeak
dira: lirika sailla, poemak, bertsolariak, eta alegiak.
Bai albait ariñen lanak. Eta egun ortan zain naukazue, beti
larrako egoitza baketsu ontan.

Aita Onaindia